

58 §

224/00.04.00/2017

Osuuskunnan perustaminen Suomen biopankkien yhteiseen palvelutoimintaan**Kuntayhtymän hallitus 24.4.2017 58 §**

Tehokkaaseen sairaanhoidolliseen toimintaan kuuluu laadukas biopankkitoiminta, millä mahdollistetaan yksilöllistetyn hoidon kehittäminen ja hoidon parempi kohdistaminen siitä hyötyviin potilaisiin. Biopankkilaki on tullut voimaan 1.9.2013 (<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2012/20120688>) ja se säätelee ihmisperäisillä näytteillä tehtävää tutkimusta sekä osaltaan aiemmin kerättyjä näytekokoelmia.

Yliopistosairaalat ovat perustaneet alueelleen biopankit, joissa on mukana myös muut alueen sairaanhoitopiirit, yliopistot ja myös muita toimijoita, kuten laboratorioliikelaitokset. Itä-Suomen alueella on kuitenkin kaksi biopankkia, KYSin lisäksi myös Jyväskylä. Myös THL:lla ja SPR:illä on omat biopankkinsa, joiden sisältö on kuitenkin hyvin erilainen verrattuna sairaaloiden biopankkeihin. Yhteiseen palveluyhtymään on tässä vaiheessa liittymässä yo-sairaaloiden biopankkien lisäksi Jyväskylän biopankki. Myös muiden (THL, SPR) on mahdollista liittyä mukaan myöhemmin.

Sairaalabiopankkitoiminnalla tarkoitetaan näytteenantajien laajaan suostumukseen perustuvaa biologisten näytteiden ja niihin liittyvien tietojen keräämistä, tietoturvallista säilyttämistä sekä näytteiden ja tietojen luovuttamista tutkimukseen koodattuna. Organismille ja ammattimaiselle biopankkitoiminnalle on selkeä tarve ja toiminnan tuottamat hyödyt sekä tutkimukselle, tuotekehitykselle että potilaiden hoidolle ovat ilmeiset. Biopankkitoiminnan kehittäminen vaatii tietojärjestelmä- ja laiteinvestointeja sekä työpanosta paikallisesti ja kansallisesti. Sen vuoksi on tarpeen perustaa Suomen biopankkien yhteinen toimija, Suomen biopankkiosuuskunta.

Biopankkiosuuskunta vastaa jatkossa tietojärjestelmien kehittämisestä, toiminnan jatkorahoituksen hankinnasta ja markkinoinnista. Tavoitteena on kansainvälisesti uskottavan aseman saavuttaminen. Perustettava osuuskunta vahvistaa biopankkeja ja mahdollistaa laajemmat kansainväliset hankkeet tutkimuksessa ja tuotekehityksessä.

Osuuskunnan osuus- tai osakepääoma on 1,25 milj. € ja alkuvaiheen jatkorahoitusta haetaan lisäksi STM:ltä, Tekesiltä ja Sitralta. Tämän lisäksi tulee n. 50.000 € vuosittainen osuusmaksu, joka katetaan biopankkiaineistoja käyttävien yksiköiden budjetista. Perustettavan osuuskunnan kotipaikka olisi Turku ja henkilöstön määrä olisi arviolta 10. Osuuskunnan yksityiskohtainen toimintasuunnitelma on liitteenä. Toimintasuunnitelman mukaan tavoitteena on, että osuuskunnan tulos olisi voitollinen arviolta 2-5 vuoden kuluttua perustamisesta.

Osuuskunnan osakkuudella turvataan biopankkitoiminta alueella ja tuetaan aktiivista tutkimusta. Yhteisen biopankkeja tukevan toimijan perustamisella saavutetaan myös kustannushyötyjä sekä laajempi ja kattavampi myyntitarjonta myös ulkopuolisille asiakkaille. Osuuskunnan jäsenet voivat osallistua osuuskunnan toimintaan mm. osuuskunnan päätöksentekokoelmissä.

Liitteenä ovat osuuskunnan toimintasuunnitelma sekä perustamisasiakirjat.

Liitteet 1-4 § 33

Osuuskunta perustetaan osakeyhtiön tavoin perustamissopimuksella. Lisäksi osuuskunnalle tulee laatia yhtiöjärjestyksestä vastaavat osuuskunnan säännöt. Edellä mainittujen asiakirjojen lisäksi osuuskunnalle on valmisteltu osakeyhtiön osakassopimusta vastaava osuuskunnan jäsensopimus. Jäsensopimuksella on tarkoitus edellä mainittuja asiakirjoja tarkemmin linjata osuuskunnan hallintoa. Jäsensopimus määrittää muun muassa osuuskunnan hallituksen kokoonpanoa siten, että se muodostuu viiden yliopistollisen sairaanhoitopiirin nimeämistä jäsenistä. Ensimmäisen hallituksen puheenjohtajan nimeää VSSHP.

Tarkoituksena on, että yhtiön hallitus rekrytoi osuuskunnalle toimitusjohtajan perustamisen jälkeen käynnistettävällä rekrytoinnilla. Tilapäisenä toimitusjohtajan rekrytointiprosessin ajan toimii osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja.

PSSHP:lla on Itä-Suomen Yliopiston, Essoten, ISSHP:n ja Siun Soten kanssa yhteinen biopankki eli Itä-Suomen Biopankki, (<http://www.ita-suomenbiopankki.fi>), joka olisi siis perustettavan osuuskunnan palvelujen käyttäjä. PSSHP toimii Itä-Suomen Biopankin vastuullisena toimijana. Viime vuonna biopankkiin siirrettiin 95 000 potilaan kudospäätteet ja niihin liittyvät potilastiedot ja nyt kerätään veri- ja kudospäätteitä KYSissä. Kaikkia sairaalaan tulevia henkilöitä pidetään potentiaalisina suostumuksen antajina ja siten näytteenantajina. Itä-Suomen Biopankki luovuttaa näytteitä korkeatasoiseen terveystieteelliseen tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Yhteisen palveluosuuskunnan perustaminen tukee Itä-Suomen Biopankin toimintaa.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus päättää

1. perustaa yhdessä muiden perustajajäsenten kanssa Suomen Biopankkiosuuskunta –nimisen osuuskunnan esityslistan liitteenä olevan perustamissopimuksen mukaisesti,
2. esittää valtuustolle 125.000,00 €:n määrärahaa osuuskunnan osuuksien maksuun investointiosan muutoksena,
3. hyväksyä osaltaan perustettavalle osuuskunnalle esityslistan liitteenä olevat säännöt,
4. hyväksyä osaltaan liitteenä olevan osuuskunnan jäsensopimuksen,
5. nimetä sairaanhoitopiiriä hallituksessa edustavaksi jäseneksi Risto Miettusen (PSSHP) ja varajäseneksi Juha Kinnusen (KSSHP),
6. valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan allekirjoittamaan kuntayhtymän puolesta osuuskunnan perustamisasiakirjat ja jäsensopimuksen ja

7. valtuuttaa sairaanhoitopiirin johtajan tarvittaessa päättämään vähäisistä teknisluonteisista muutoksista osuuskunnan perustamisasiakirjoihin ja jäsensopimukseen.

Päätös

Asia päätettiin yksimielisesti palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Liitteet

- 3 Yhteenveto toimintasuunnitelmasta
- 4 Osuuskunnan perustamissopimus
- 5 Osuuskunnan säännöt
- 6 Osuuskunnan jäsensopimus

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kuntayhtymän hallitus

Pöytäkirja

24.04.2017

4/2017

58 §

4 (4)